

sb0024 4 180 mtib1025

mai belpolitikai hireink tartalomjegyzéke:

1982. december 12.

sb0001 ültetik a diszfákat
 sb0002 luca-napi legényvizsga borsodban
 sb0003 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0004 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0005 vaddisznóvadászat borsodban
 sb0006 luca-napi játszóház győrtött
 sb0007 szaloncukor, karácsonyfa-függelék
 sb0008 a legnagyobb áfész bevétele /1. rész/
 sb0009 a legnagyobb áfész bevétele /2. rész/
 sb0010 repülő „fenyőfadiszek”,
 sb0011 jubileumi virágkiállítás
 sb0012 a hókirálynő pécsett
 sb0013 kézművesek karácsonyi kirakodóvására
 sb0014 századik termelési nap
 sb0015 kétszáznegy új kgst-szabvány
 sb0016 hétfégi fuvarozás vasuton
 sb0017 a budapesti általános és középiskolák
 sb0018 karácsonyfa-vásár
 sb0019 karácsonyi muzsika kaposvárott
 sb0020 időjárásjelentés
 sb0021 bezárult pécsett a „nő-82”,
 sb0022 ezüstvasárnap /1. rész/
 sb0023 ezüstvasárnap /2. rész/
 sb0024 tartalomjegyzék

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztette: fehér péter

- v é g e -

/mti/ kö pr

19.02 121282 1080

07

--

M.T.I.Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. december 13.

bel.

h é t f ő

sb0001 4 130 mtib1001

kölcsöngépekkel segítik egymást a tanácsi építőipari vállalatok

1982. december 13. - az építőipari gépellátás helyzetén kívánnak új kezdeményezéssel javítani a fővárosi épületfenntartási gazdasági társaság tagvállalatai. a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatóságához tartozó tizenegy építőipari és tizenöt ingatlankezelő vállalat épp egy esztendővel ezelőtt hozta létre a társaságot. a fégat a fővárosi épületek fenntartásának, karbantartásának számos területén tevékenykedve bizonyította létjogosultságát. legutóbb például - november 1-től a tagvállalatoknál lévő építőipari berendezések jobb kihasználására fogtak össze.

a sokszor akadozó gépellátás javítására az egyes helyeken éppen használaton kívüli berendezéseket felajánlják a társvállalatoknak. a berendezéseket az igénylők bérleti díj ellenében kikölcsönözhetik. a bérbe vehető géppark bázisát, s a kölcsönzés ötletét a fégat egyik tagvállalata, a fővárosi ingatlankezelési műszaki vállalat adta. a vállalatok a fimüv-nél jelzik, ha egy berendezésükre átmenetileg nincs szükség, s tőlük igényelhető kölcsöngép is. a fimüv a bérleti díjából növeli, felujítja a közös gépparkot. e megoldással lehetővé válik, hogy az egyik vállalatnál ne álljanak kihasználatlanul a berendezések akkor, amikor a másiknál égető szükség lenne rájuk. a kölcsönzés lehetősége nemcsak a géphiány okozta állásidőket csökkenti, s a munka folyamatosságát növeli, elkerülhető általa, hogy a vállalatok gépparkjukat párhuzamosan fejlesszék, nagy értékű berendezéseket vásároljanak egy-egy részfeladat elvégzéséhez. a

társult vállalatok már a jövő évi géprendeléseiket is a kölcsönözhető berendezések ismeretében adták le, jelentősen csökkentve ezzel a fejlesztési költségeket.

a fégat-hoz tartozó vállalatok a közeljövőben a mindmáig sok gondot okozó anyagellátás folyamatossá tételére is együttműködést kívánnak létrehozni. cb-rádiós hálózat kiépítésével szándékoznak meggyorsítani az építkezésekhez szükséges anyagok gyors, a munkafolyamatokhoz igazodó pontos szállítását. /mti/

fr/pá/kö bc az

00.10 131282 2076

-. -

sb0002 4 130 mtib1002

kisz-program a szakmai képzésért /1. rész/

1982. december 13. - budapesten minden harmadik dolgozó 35 év alatti fiatal, a szakmunkások negyedmilliós taborának több mint a fele tartozik a kisz-korosztályhoz. ezért is kiemelkedő jelentőségű a budapesti kisz bizottság nemrég elfogadott programja, amely a kisz-szervezeteknek ad feladatokat a másod- és rokonszakmák elsajátításának ösztönzésére, a szakképzett fiatalok arányának növelésére.

a feladatterv összeállításakor elsőként a fővárosi munkaerő-helyzetről tájékoztak. a vizsgálódás során kirajzoládtak a kedvezőtlenül ható folyamatok, például hogy 1979 és 1980 között mintegy hétezerrel csökkent a szakmunkások száma, folyamatosan csökken a nappali tagozatos szakmunkástanulók, valamint a fiatal szakmunkások létszáma.

megállapították, hogy az ágazati minisztériumok a szakmunkásképzésben nehezen tudják érvényesíteni elképzeléseiket. az iskolai tantervek meghatározása a művelődési minisztérium, a képzés, a felügyelet ellenőrzése pedig ugyancsak a minisztérium és a fővárosi tanács illetékeseinek hatáskörébe tartozik. részben ez is oka, hogy a tantervek kimunkálásakor, az iskolák profiljának meghatározásakor ritkán veszik figyelembe az ágazatok, a vállalatok igényét, véleményét, annak ellenére, hogy az érdekeltek tudnák pontosan megmondani: a vállalatoknál, a munkahelyeken milyen szakemberekre van szükség, s milyen szakmai követelmények elé állítják az iskolából kikerülőket.

megállapították azt is, hogy a szakmunkásképző intézetek közismereti anyaga nem ébreszt túlságosan nagy kedvet a diákokban a tanulás iránt. a tanulók jelentős része kimarad, lemorzsolódik. kedvezőtlen tapasztalat, hogy a fiatal szakmunkásjelöltekben nem alakul ki olyan kötődés leendő munkahelyükhöz, amely már a tanulóévben is a vállalatához, illetve a szakmákhoz vonzaná őket. a budapesti kisz bizottság testületi véleménye szerint a tanulmányi ösztöndíjakról 1977-ben hozott rendeletben meghatározott anyagi támogatás mértéke ma már lényegesen kevésbé ösztönző hatású, mint a rendelet megjelenésekor. a szakmai alapképzés egyik jelentős hiányosságát jelzi, hogy a szakmunkásképző intézetekből kikerülő fiatalok még saját szakmájukban sem állíthatók azonnal munkába. több vállalatnál működik például ugynevezett „szakmunkás-óvoda”, ahol az iskolából kikerült fiatalokat fél-egy évig továbbképzik, csak így válnak a munkahely számára alkalmas szakemberré. /folyt. köv./

km/gg ár pá az

00.11 131282 2461

-. -

sb0003 4 130 mtib1003

kisz-program a szakmai képzésért /2. rész/

miként a programból kitűnik, a kisz-szervezetek a másod-rokonszakmák elsajátításának ösztönzésében, a szakmai képzés és a továbbképzés támogatásában az oktatási intézmények és a vállalatok kapcsolatának előbbé tételében a vállalatoknál, az üzemeknél tudnak eredményesen segíteni. mindennek figyelembe vételével feladatul jelölték meg, hogy a budapesti ifjúkommunisták kiemelten foglalkozzanak a hiányszakmák népszerűsítésével. különféle szakmai rendezvényekkel, megfelelő propagandával kívánják segíteni, hogy növekedjék a fővárosban az ugynevezett hiányszakmák megbecsülése, tekintélye, a fiatalok között pedig az e szakmákat elsajátítók száma.

a kisz-szervezetek teendőül kapták, hogy tárják fel a másod- és rokonszakmák megszerzésének, illetve a szakmai átképzés, továbbképzés munkahelyi lehetőségeit, módszereit.

a sajátos, helyi feladatokról a kisz kerületi, illetve iskolai üzemi bizottságai döntenek. felhívták a figyelmet, hogy külön foglalkozzanak a fiatal nők szakmai képzettségének javításával. ennek egyik jó módszere lehet, hogy - ahol arra a feltételek adottak - ösztönözzék a gyesen lévő nők levelező típusú, „távoktatásának”, bevezetését.

a vállalatoknál jobban ki kell aknázni a szakmai versenyekben rejlő lehetőségeket - például a szakmai színvonal emelésével -, hogy ezek egyértelműen a szakmunkásképzést, továbbképzést szolgálják. az elfogadott program nyomán remélhetőleg egyre több helyen hirdetnek versenyt betanított munkások, vagy nem saját szakmájukban dolgozók számára, s indítványozták, hogy ezeken a vetélkedőkön a legkiválóbban szerepeltek szakmunkásbizonyítványt, vagy a másodszakra elsajátításáról tanuskodó okiratot kaphassanak. az üzemekben működő fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsainak is jut a tennivalókból: szakmai tudásukat tovább adva segíthetik a szervezett oktatásban résztvevő fiatalokat tanulmányaik sikeres folytatásában.

a kisz-szervezetek feladatuk kapták azt is, hogy erősítsék kapcsolataikat a középfokú szakmai tanintézetek kisz-szervezeteivel és a kisz-tag pedagógusokkal. a helyi sajátosságoknak megfelelően vonják be őket a szakmai versenyek előkészítésébe, az fmkt-k által szervezett egyes programokba.

a fővárosi kisz-szervezetek felméri a másod-, rokonszakmával rendelkező fiatalok körét, s igyekeznek előmozdítani, hogy mindkét szakmájukban foglalkoztassák őket vállalaton belül, vagy a vállalathoz kötődő új vállalkozási formákban. /mti/

km/gg -ár pá az

00.12 131282 2509

.-.

sb0004 4 150 mtib1004

nemzetközi konferencia - nemzetközi nyelven

1982. december 13. - a számítástechnika a korszerű tájékoztatás egyik leghatékonyabb eszköze, az eszperantó nyelv célja pedig - többek között - a különböző nyelvet beszélő szakemberek közötti információcsere megkönnyítése. nem véletlen tehát, hogy e két területen dolgozó társadalmi szervezet a neumann jános számítógéptudományi társaság és a magyar eszperantó szövetség között rendszeres együttműködés alakult ki. rendeztek már közös konferenciát, elkészítették a számítástechnikai szótár eszperantó nyelvű bővítését, és a két társaság között rendszeres információcsere is létrejött.

Legjelentősebb közös eseményükre most készülnek: december 27. és 30. között budapesten rendezik meg az intercomputo 82 nemzetközi számítástechnikai szimpóziumot és kiállítást; a konferencia nyelve az eszperantó lesz. a három kontinens tizenöt országából érkező

ni/pá az
00.13 131282 1310

sb0005 4 150 mtib1005

anyagtakarékos hengerlés

1982. december 13. - újfajta hengerlési technológia, az úgynevezett negatív türés meghonosításával 32 millió forint értékű anyagot takarítottak meg az idén a dunai vasmű hideghengerművében. a módszer lényege az, hogy a finomlemezek vastagsági méreténél az eddigi pozitív és negatív - közismertebb kifejezéssel: plusz-minusz - ráhagyás helyett csak a negatív türést engednek, ezzel a lemeztekercek és táblalemezek előállításánál tonnánként 20-25 kiló acélt megtakarítanak. az idén legyártott teljes mennyiség felét, összesen 200 ezer tonna lemezt negatív türéssel hengereltek, s ezzel mintegy négyezer tonnával kevesebb anyagot használtak fel. /mti/

zsi/fné/kö az

00.13 131282 0707

.-.

sb0006 4 150 mtib1006

fejlesztés és ösztönzés - eredményes év a sajószentpéteri üvegyárban

1982. december 13. - az üvegyipari művek sajószentpéteri gyárát eredményei alapján méltán sorolják a jól működő és az adott körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó termelő egységek közé. az elmúlt hét esztendő során például a termelési értéket kétszeresére, a nyereséget pedig háromszorosára növelték sajószentpéteren. különösen jó évet zárnak az idén: 1981-hez képest termelési értékük csaknem nyolcvanmillióval, a nyereségük negyvenmillió forinttal növekedett, s várhatóan több mint huszonkétezer forinttal lesz magasabb az egy dolgozóra számított termelési érték.

abban, hogy az ezerhétsháznál kevesebb dolgozót foglalkoztató - különböző palackokat, befőttesüvegeket gyártó - középüzem a nem könnyű gazdasági helyzet közepette is egyre hatékonyabban képes gazdálkodni, meghatározó szerepe volt a műszaki, technológiai fejlesztésnek, a munkaszervezés és irányítás ésszerűsítésének, s a minőségi termelést serkentő jó premizálási rendszernek. a gyár gazdasági és műszaki vezetése a feladatokat és a feltételeket figyelembe véve olyan fejlesztési tervet dolgozott ki, amelynek megvalósítása az egyenletes, sőt az 1982-es évet tekintve a dinamikus fejlődést jelentette. a hatékonyság növelését, az energiafelhasználás csökkentését szolgálta például a műszerpark modernizálása, az, hogy a termelést számítógépes folyamatsszabályozó berendezés irányítja.

a gyár munkájának egészére kiterjesztették a szervezés és irányítás korszerűsítését sajószentpéteren. a minőségellenőrzés automatizálása minimálisra csökkenti a selejtet. az eredményesebb termelést, az anyag- és energiacsökkentést szolgálta a premizálási rendszer. ennek köszönhető, hogy - amint az eddigi számítások mutatják - 1982-ben a termelés mennyiségének növelése mellett kevesebb földgázt, gázolajat, benzint használnak fel, mint az elmúlt gazdasági évben. /mti/

bas/szn/kö az

00.14 131282 1935

--

sb0007 4 150 mtib1007

oktatási központ épül a bakony műveknél

1982. december 13. - a korszerű szereléstechika elterjesztésére, az ehhez szükséges szakemberek képzésére és továbbképzésére, oktatási központot hoz létre veszprémben a bakony művek. a vállalatot ebben támogatja az országos műszaki fejlesztési bizottság, a szot, a vasasszakszervezet, a megyei tanács és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium. az építkezést már megkezdték, s a jövő év december közepén adják át rendeltetésének az 1800 négyzetméter alapterületű intézményt, amelyben az oktatótermek mellett szereléstechikai laboratóriumok is helyet kapnak.

a bakony művek egyébként 1974-ben kezdte meg a szereléstechikai eszközök gyártását, a nyugat-német bosch-cég licence alapján. azóta több hazai nagyvállalat vásárolt ezekből a termékekből, hogy korszerűsítse gyártófolyamatát. a bakony művek megkezdte a szerelősorok exportját is.

a következő években egyébként fokozott érdeklődéssel és termelés felfutással számolnak. a gyártáshoz és a korszerű szereléstechikai eszközök és rendszerek üzemeltetéséhez megfelelő képzettségű szakemberekre van szükség. az épülő új intézmény nemcsak a bakony művek, hanem a termékeit hasznosító vállalatok szakembereinek oktatására, továbbképzésére is szolgál. /mti/

bév/mné pá az

00.14 131282 1299

--

sb0008 4 150 mtib1008

olaj helyett gáz

1982. december 13. - újabb zalai ipari üzem, a lenti fém- és faipari szövetkezet tér át olajtüzelésről a gazdaságosabb földgáztüzelésre. az üzem központi kazánrendszerét, amely a műhelyeket, szociális helyiségeket látja el gőzzel, illetve melegvízzel, már átalakították. a földgáztüzelésre való áttéréssel egy év alatt másfél millió forinttal csökkentik az üzemviteli költségeket. /mti/

tóa/kné/pá az

00.15 131282 0437

--

sb0009 4 150 mtib1009

szolnoki papirgyár: földben a kábel

1982. december 13. - a szolnoki papirgyár rekonstrukciója során elkészültek a kivitelezők a felújított gépeknek és az új üzemcsarnokba vásárolt korszerű berendezéseknek áramot szolgáltató elektromos hálózat gerincének kiépítésével. a bővítés után a szolnoki gyár az ország legnagyobb papíripari üzeme lesz, ami áramfogyasztásában is megnyilvánul: teljes üzemeltetéséhez 16 megawatt energiára lesz szükség. ez rendkívüli feladat elé állította a tiszántúli áramszolgáltató vállalat szolnoki üzemigazgatóságának szakembereit. megrendelésükre a magyar kábel művek külföldi licenc alapján hazánkban eddig még sohasem gyártott, különlegesen nagy - ötszáz négyzetmilliméter - keresztmetszetű kábelt készített. a tíz kilovoltos kábeleket a legkorszerűbb szigetelési eljárást alkalmazva polietilén köpennyel vonták be, amelynek térhálós szerkezete hosszú időre megfelelő védelmet nyújt a benne lévő vezetőknek.

a kábelt a titász szolnoki déli áramfogadó központjából vezették két nyomvonalon a gyár területén épített transzformátorállomásokhoz, s a munkák során összesen huszonhat kilométer hosszú vezetékét fektették le. a kábelárok megásásához - vállalkozó cég nem akadván - kisz védnökség keretében nyújtottak segítséget a szolnoki fiatalok. a titász és a kisz szolnok városi bizottsága között létrejött szerződés alapján a megyeszékhely középiskolásai, szakmunkástanulói, katonafiataljai, valamint az intézmények és üzemek ifjúkommunistái végezték a földmunkák tetemes részét társadalmi munkában. ezerháromszáz kizses dolgozott, együttvéve mintegy 4500 órát e munkán; keresményüket - csaknem százharmincezer forintot - a kisz szolnok városi bizottsága az uttörőknek szánja. /mti/

Laz/kné/pá az

00.15 131282 1752

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

Lombikban hajt a rügy - gyors szőlőszaporítás

1982. december 13. - a növényszaporítás új módszerét próbálják ki a boglári állami gazdaság szőlészei és a keszthelyi agrártudományi egyetem nemesítői; eljárásukkal egyötödére rövidül le a nagyüzemi telepítésre alkalmas mennyiségű dugvány előállítás ideje. a hagyományos módon tíz év kell ahhoz, hogy nagy tömegben lehessen előállítani egy-egy szőlőfajta szaporító anyagát, az új módszerrel erre két év is elegendő. lényege, hogy a szőlőrügycet steril körülmények között, különleges táptalajban lombikba helyezik, s mesterséges fényre teszik. a rügy három hét alatt 3-5 hajtást hoz, amiket ugyancsak lombikban nevelnek tovább, miközben a szaporítórügy újra meg újra hajt. a táptalajon fejlődő apró növényeket cserépbe ültetve üvegházban gondozzák tovább, amíg telepítésre alkalmas gyökeres dugvány nem válik belőle. a hajtásnevelés színhelye a solymári rozmaring termelőszövetkezet, ahol most annyi szaporító anyagot nevelnek, amiből 1984 tavaszán egy hektárt telepít be a boglári gazdaság. ez az eljárás egyébként alkalmas arra, hogy egyetlen rügyről egy év alatt akár százezer hajtást is neveljenek, ami rendkívüli módon meggyorsítja egy fajta elszaporítását. /mti/

tóa/kné/kö az

00.16 131282 1246

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

iskolakonyhákra konyhakész burgonya - társult a tsz s az ételmezési vállalat

1982. december 13. - egymillió forintos ráfordításból burgonyafeldolgozó üzem létrehozott létre az órhalmi hazafias népfrent termelőszövetkezet és a budapesti gyermekételmezési vállalat. az órhalmi tsz-üzem egyelőre évi ötszáz tonna tisztított egész-, hasáb-, valamint kis- és nagykokákra vágott burgonyát állít elő. a napi főzéshez szükséges konyhakész árut a termelőszövetkezet járművei huszkilós csomagolásban minden reggel hat órára a fővárosi gyermekételmezési vállalat konyháihoz szállítják.

a gazdasági társaságnak köszönhetően a budapesti gyermekételmezési vállalat naponta elegendő és garantáltan jó minőségű burgonyát kap, olyan ütemezésben, amilyenben kívánja, a napi árnál olcsóbban, s természetesen részesül az üzleti nyereségből. jól járt az ország egyik legjelentősebb

burgonyatermesztő közös gazdasága is, hiszen árujának jórészt biztonságga értékesítheti, amihez - a feldolgozás révén - magasabb nyereség is járul.

jövőre fejlesztik a burgonyafeldolgozó üzemet; tekintve, hogy a rendelkezésre álló kapacitás a jelenlegi árumennyiség többszörösére is elegendő, a budapestihez hasonló ellátási tevékenységet szeretné kiterjeszteni Nógrád megye vendéglátó üzemére is. rövidesen új termékkel is jelentkezik a tsz: a hatékony csomagolású sültburgonyával. /mti/

csiz/bgné/kö az

00.17 131282 1397

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

akavi és hallum - új sajtok mosonmagyaróvárról

1982. december 13. - egy már sikeres exporttermék, a krémfehérsajt után két újabb, arab piacra szánt sajt recepturáját, gyártási eljárását dolgozták ki a szakemberek a magyar tejgazdasági kísérleti intézetben mosonmagyaróvárott. az egyik, a keményebb, téglatest alakúra formált akavi, a puhább, a kalácsszerűen megfont hallum. mindkettő az intézet által kikísérletezett, s a krémfehérsajtnál már nagyüzemileg sikerrel alkalmazott eljárással készül.

az újszerű gyártási eljárás lényege, hogy nagyobb hányadban hasznosítja a tej alkotórészeit, mint a hagyományos sajt készítési módok. a sajt zsirmentes szárazanyaga a fehérje, amelynek a tradicionális eljárásnál csupán az egyik része, a kazein kerül a sajtba, míg a kisebb, ám értékesebb hányadot képviselő savófehérje különválik és savó lesz belőle. a kutatók sikerrel oldották meg az utóbbi fehérjéknek, továbbá a tejcukornak és az ásványi anyagoknak a korábbinál jobb hasznosítását, minek révén az önköltség is csökkent. az új termékek az arab ízlés szerint készültek, erősen sózottak, fogyasztásukkal pótolható a meleg éghajlat alatti intenzív sóvesztés. kísérleti gyártásukat az intézet kisüzemében kezdték meg. az első néhány száz kilogrammos tételt a napokban indítják piacra, Kuvaitba. amennyiben megnyerik a vásárlók tetszését, a jövő év első negyedétől termelő új makói tejüzemben megkezdődhet nagyüzemi gyártásuk. /mti/

mzs/sza/kö az

00.17 131282 1481

-. -

sb0013 4 160 mtib1013

újabb ötletek, kezdeményezések - folytatódik a lakóklub pályázat /1. rész/

1982. december 13. - a múlt év decemberében meghirdetett lakóklub pályázat legfontosabb tanulsága: a lakótelepeken élők késznek tenni környezetük alakításáért. az országos közművelődési tanács, a hazafias népfront országos tanácsa és a művelődési minisztérium által kiírt országos pályázatra - amely a lakótelepi házak kihasználatlan helységeinek közművelődési hasznosítását szorgalmazta - mintegy kétszáz lakóhelyi közösség jelentkezett lakóklubok, vagy más közösségi formák alakítására vállalkozva. a pályamunkákból százhuszonhetet tartottak támogatásra érdemesnek, s a közművelődési alapról több mint tíz millió forintot utaltak át az öntevékeny csoportoknak.

a jelentkezők többsége barkácműhelyt, kondicionáló szobát, játszóhelyiséget hozott létre, de a tervekben szerepelt fotolabor, kerámiaműhely, varrószoza építése is. sokan szeretnék sportpályát, játszótérrel létrehozni lakóhelyük környékén. hogy nem kampányszerű jelenségről van szó, azt az újabb és újabb pályázatok bizonyítják. az okt titkárságára az elmúlt hónapokban harmincegy pályázat érkezett, ezek közül huszonhét kapott csaknem két és fél millió forintos támogatást.

Budapestben, a XXI. kerületi Kossuth Lajos utca 88. szám alatti ház lakói önerőből disztavat alakítottak ki, növényeket vásároltak lakóhelyük szépítésére. berendeztek egy barkácműhelyt is, most pedig játszótér, ping-pong terem, meseszoza, fotolabor és kondicionáló terem építéséhez kértek és kaptak kétszáz ezer forint támogatást.

a kazincbarcikai „kamera”, fotóklub kapott támogatással olyan fotólabort rendez be, amelyben bárki előhívhatja, nagyíthatja saját felvételeit; lesz klubhelyiségük is, ahol szakköri foglalkozásokat, tanfolyamokat tartanak.

a győri Petőfi Sándor városi művelődési központ „fiatalok udvara”, című tervével pályázott. a ház udvarát szeretnék alkalmassá tenni nyári és téli szabadterei rendezvényekre. a fiatalok 230 ezer forint értékű társadalmi munkát vállaltak, színpadot ácsolnak, megteremtik a szabadterei filmvetítés lehetőségeit, különböző játékokat, például óriássakkot, lengőtekét állítanak föl, télen az udvaron jégpályát készítenének. terveik valóra váltásához kaptak száz ezer forintos támogatást a közművelődési alapról.

/folyt. köv./ kö

00.18 131282 2328

-. -

bel

- 12 -

1982.12.13.

sb0014 4 160 mtib1014

ujabb ötletek, kezdeményezések ... /2. rész/

a nagykanizsai herkules lakásszövetkezet tagjai a béke utca 40. szám alatti házban berendezhető klubszobájukat már parkettázták, hangszigeteléssel látták el; építéséhez családonként négy és fél ezer forint befizetésével, s összesen 85 ezer forint társadalmi munkával járulnak hozzá. pályázatukban - egyebek között - butorok, bordásfal, szulyzók, játékok vásárlásához kértek pénzt. /mti/

na/ka/kö ag az

00.18 131282 0464

.-.

bel

- 13 -

1982.12.13.

sb0015 4 130 mtib1015

budapestre érkezett a görög közbiztonsági minisztérium küldöttsége

1982. december 13.- hétfőn küldöttség élén hivatalos látogatásra budapestre érkezett joannisz skularikisz, a görög köztársaság közbiztonsági minisztere, akit a ferihegyi repülőtéren horváth istván belügyminiszter fogadott. jelen volt pantelis economou, a görög köztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

ka/gw hgy

09.58 131282 0400

.-.

sb0016 4 150 mtib1017

tanácskozás a munkahelyi művelődés fejlesztéséről /1. rész/

1982. december 13. - a munkahelyi művelődés kibontakoztatása elsősorban a műveltség iránti igény felkeltésén múlik, - hangsúlyozták a vállalati szakszervezeti vezetők, népművelők hétfői országos tanácskozásán, amelyet a szot székházában rendeztek e fontos közművelődési területen szerzett gyakorlati tapasztalatok kicserélésére és az ügyet előre vivő tennivalók meghatározására. az értekezleten megállapították: jól lehet a vállalatoknál több a népművelő szakember, és az ismeretterjesztő programok, továbbképzési lehetőségek is gazdagodtak, mégis csökkent az előadások látogatóinak, a könyvtárak olvasóinak száma. nem sikerült érdemben előbbre lépni a vidékről bejáró dolgozók bevonásában, továbbá az elmulasztott általános iskolai végzettség pótlólagos megszerzésében sem. a vitából kitűnt, hogy az anyagiak egyelőre nem okoztak gondot a programok lebonyolításában, mert a vállalatok jóléti és kulturális alapjának bővülésénél dinamikusabban növekedtek a közművelődést szolgáló kiadások. az eddigieknél többet kell tenni tehát a művelődés iránti tömeges igények felkeltésére, mert ezen múlik a rendelkezésre álló lehetőségek jobb kihasználása, és a közművelő munka fejlesztése is.

szóltak arról, hogy a műveltség társadalmi elismerésének növekedése kellően ösztönözheti a tanulást, a művelődést, a kiművelt emberfők rangjának elnyerését. ezért támogatni kell a vállalatoknál annak a helyenként már fellelhető szemléletváltozásnak a kiszélesítését, amely a gazdálkodás javításában, a műszaki haladás meggyorsításában alapvetőnek tartja a műveltség és a szakképzettség általános színvonalának emelését, sok munkahelyen ugyanis éppen

o

emnek hiánya gátolja a fejlődést. ám ehhez, szükség van a vezetők, a műszakiak és a közgazdászok széleskörű közreműködésére az ismeretterjesztésben, az oktatásban, továbbá a személyes példamutatásra az önképzésben. különösen nagy felelősség hárul a művelődés iránti érdeklődés felkeltésében a termelés közvetlen irányítóra, a brigádvezetőkre és a szakszervezeti bizalmiakra, akik a példa, a meggyőzés és az elismerés eszközeivel áttételek nélkül ösztönözhetik dolgozóitársaikat a kultúra és a tudomány ismeretkincsének igénylésére, befogadására, és az így nyert szellemi érték alkotó kamatoztatására. /folyt. köv./

sb/mi/gw

11.17 131282 2339

--

sb0017 4 150 mtib1018

tanácskozás a munkahelyi művelődés fejlesztéséről /2. rész/

a tanácskozás résztvevői elutasították azokat a szélsőséges felfogásokat, amelyek a munkahelyi művelődést leszűkítik a szakmai képzésre, továbbképzésre, vagy - túlzásokba esve - a művelődési ház teljes feladatkörével ruháznák fel az üzemet. a két véglet között van a helyes arány. felhívták a figyelmet arra, hogy a munkahelyi közművelődés formálásánál, tervezésénél a kollektiva valódi kulturális szükségleteiből induljanak ki a vállalati művelődési bizottságok, és ezeket a programokat szervesen építsék be a vállalatok rövid- és hosszútávú terveibe. éppen ezért javítani kell a vállalati művelődési bizottságok munkájának feltételeit a működési szabályzatok, irányelvek korszerűsítésével is. /mti/

sb/mi/jf/gw hgy

11.18 131282 0795

--

sb0018 4 160 mtib1020

kiállítás vas megye munkásmozgalmáról

1982. december 13. - hétfőn szombathelyen, a nyugatmagyarországi fagazdasági kombinátban megnyílt a vas megye munkásmozgalma képekben című kiállítás. a szombathelyi forradalmi múzeum gazdag anyagából összeállított dokumentumgyűjteményt a megye területén vándoroltatják; bemutatják az oktatási intézményekben és a nagyobb üzemekben. /mti/

Lér/mné/ká/gw hgy

11.34 131282 0412

--

sb0019 4 130 mtib1021

testvérmegyei küldöttség a szovjetunióba

1982. december 13. - testvérmegyei küldöttség utazott hétfőn székesfehérvárról a szovjetunióba, takács imrének, az mszmp fejei megyei bizottsága első titkárnak vezetésével. a fejei megyei vezetők részt vesznek az ukrainai vorosilovgrádban a szovjetunió fennállásának 60. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségeken.

ugyancsak a szovjetunióba utazott a dunai vasmű kohász küldöttsége. a dunaujvárosiak zaporozsjében részt vesznek az öt szocialista ország kohászati munkaversenyének értékelésén, majd december 22-én, a szovjetunió fennállásának 60. évfordulója alkalmából a zaporozs-sztal acélműben rendezendő, nemzetközi „barátság, acélcsoportoláson. az ndk-beli, csehszlovák, lengyel, szovjet és magyar martinászok közös, ünnepi műszakján a dunaujvárosiakat illés dávid, a dunai vasmű olvasztára, a magyar népköztársaság kiváló brigádja címmel kitüntetett acélgyártó brigád vezetője képviseli. /mti/

zsi/fné/ká/gw hgy

11.34 131282 0986

--

sb0020 4 130 mtib1023

halálos közlekedési balesetek

1982. december 13. - a hét végén 113 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. ebből 7 halálos, 61 súlyos és 45 könnyű sérüléssel kimenetelű volt.

pest megyében, dunavarsány külterületén meszes tiber 25 éves villanyszerelő, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte elek zoltán 46 éves vasbetonszerelő szigetsszentmiklósi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint elek zoltán kivilágítatlan kerékpáron közlekedett, meszes tiber pedig nem a látási és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját. tovább folyik a vizsgálat.

szolnok megyében, cibakháza külterületén orvos andrás 30 éves gépkocsivezető, békéscsabai lakos tehergépkocsival elütötte török sándor 53 éves tsz-tag nagyrévi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint orvos andrás nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

tolna megyében, jánosmajor belterületén dávid gyula 25 éves gépkocsivezető, szekszárdi lakos tehergépkocsival elütötte bányai jánosné 70 éves nyugdíjas, jánosmajori lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint dávid gyula nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

fejér megyében, csákvár belterületén a vezetői engedéllyel nem rendelkező molnár imre 16 éves tanuló, celldömölki lakos személygépkocsival a vízelvezető árokba hajtott, ott egy telefonoszlopnak ütközött, majd felborult. molnár imre a helyszínen meghalt, utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

tolna megyében, zomba külterületén vörös zoltánné 33 éves elemző, szekszárdi lakos személygépkocsijával megcsuszott a vizes uttesten, áttért az uttest bal oldalára, és ott összeütközött a vele szemben haladó személygépkocsival. a baleset következtében vörösné és utasa, vörös zoltán 34 éves üzletvezető-helyettes, szekszárdi lakos a helyszínen meghalt, másik utasa, vörös anita 12 éves tanuló szekszárdi lakos kórházba szállítás után halt bele sérüléseibe. a vétlen személygépkocsi vezetője és utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint vörös zoltánné nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját.
/mti/

mi/gw hgy

11.54 131282 2426

-.-

sb0021 4 150 mtib1024

kétmillió gyümölcsösláda egy gépről

1982. december 13. - olasz gyümölcsösláda-gyártó gépsor kezdte meg a termelést hétfőn a hajdu-bihar megyei nyiradonyi kossuth termelőszövetkezetben. a nagy teljesítményű berendezéssel két műszakban évente kétmillió szabolcs típusú ládát állítanak elő. a különleges gép szögek nélkül dolgozik, tűzkapcsokkal fogja össze a ládaoldalakat, s maga készíti drótból a kapcsokat is.

a kossuth termelőszövetkezet kiegészítő üzemágaként működő ládagyár jelentősen enyhít az őszi almaszállítási gondokon, a szabolcsi, a borsodi és a hajdusági tszker-ek szerződéses már lekötötték az eladásra kínált mennyiséget. /mti/

szü/éva/ká/gw hgy

12.01 131282 0687

-.-

sb0022 4 130 mtib1025

elhunyt kovács jenő

1982. december 13. - kovács jenő, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1943-tól volt tagja a pártnak, hetven éves korában elhunyt. temetése december 17-én, pénteken délután két órakor lesz a miskolci szentpéterkapui temetőben.

mszmp miskolc városi bizottsága,

észak-magyarországi vegyiművek

/mti/
gw

12.05 131282 0428

-.-

bel

- 18 -

1982.12.13.

sb0023 4 180 mtib1026

gázmérgezés

1982. december 13.- a viii. kerület köztársaság tér 17. szám alatti lakásában halálos gázmérgezést szenvedett albusz frigyessné 88 éves nyugdíjas. a vizsgálat megállapítása szerint az idős asszony halálát a véletlenül kinyitott konyhai tűzhelyből kiáramló gáz okozta. /mti/

ka/gw hgy

12.06 131282 0314

-.-

sb0024 4 130 mtib1027

a borsod megyei pártbizottság ülése az építőipar feladatairól

1982. december 13. - hétfőn a megye építőipari vállalatainak tevékenységével foglalkozott a borsod megyei bizottság ülése, vizsgálva a magyar szocialista munkáspárt 1978. október 12-i és a megyei pártbizottság 1979. április 11-i, az építőiparral foglalkozó határozatában foglalt feladatok végrehajtását. a testület megállapította, hogy bár a megye építőipara tevékenyen járult hozzá a beruházási, ezen belül több nagyberuházási feladat megoldásához, munkája csak részben felelt meg az elvárásoknak. az északmagyarországi állami építőipari vállalat, a borsod megyei építőipari vállalat és tanácsi, szövetkezeti vállalatok műszaki ellátottsága, teljesítőképessége egyaránt javult, ugyanakkor az igényekben bekövetkezett változáshoz nem tudtak megfelelően igazodni, a kapacitások közötti összhang nem valósult meg. ez utóbbi hiba jelentősen közrejátszott abban, hogy a beruházásokat lassan, a tervezettnél drágábban, az együttműködési, különösen a tervdokumentációs hiányosságok miatt nem megfelelő előkészítettséggel kivitelezték. *ipart*

a megyei pártbizottság határozatot fogadott el, amely többek között kimondja: a változó igényekhez igazodva szükséges a kapacitások összehangolása, a megyében működő szervezetek jobb együttműködése. a nagyberuházások csökkentésével előtérbe kerülnek a kisebb, infrastrukturális jellegű építkezések. ezek megvalósításához jobban kell szervezni a munkát. a borsod megyei állami építőipari vállalat elsősorban a lakásépítés, a városfejlesztés terén jelentkező megnövekedett feladatoknak tegyen eleget, míg az északmagyarországi állami építőipari vállalat magas színvonalra fejlesztett kapacitásával a megyében jelentkező vállalati

bel

- 19 -

1982.12.13.

beruházásokat, rekonstrukciókat és bővítéseket valósítsa meg. a tanácsi és szövetkezeti vállalatok jó együttműködéssel, korszerűbb technológiák beszerzésével a célcsoportos és egyedi lakásépítések, az egyre intenzívebben jelentkező felújítási, tatarozási feladatok megoldását segítse. az eredményesebb munka érdekében az üzemi szervezetek javítsák alkalmazkodási képességüket és készségüket. /mti/

bas/szn/ká/gw hgy

12.24 131282 2162

-.-

sb0025 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /1. rész/

1982. december 13. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 13.00 órakor:

vátozékony felhőzet, enyhébb idő várható

észak-északkelet-európában a hideg levegő hatására folytatódik a téli idő. több helyről jelentenek hózáport, hófuvást és ma reggel sok helyen mértek -20, -25 fokos fagyokat.

európa többi részén a különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu léghullámok általában erősen felhős, sokfelé szeles, gyakran csapadékos időjárást okoznak. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap európa nagy részén 3, 8 fokkal volt magasabb, mint az évszaknak megfelelő átlag.

hazánkban vasárnap az alföld középső részén és a kisalföldön 3, 6 órán sütött a nap. az ország többi részén erősen felhős, vagy borult, helyenként ködös maradt az idő. a hőmérséklet napközben a ködös helyeken 0, plusz 3, máshol 4, 8 fokig emelkedett. az esti óráktól előbb a dunántulon, majd máshol szórványosan volt gyenge havazás, havas eső, eső. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 4 mm-t. hétfőn hajnalra -4, plusz 1 fokig hült le a levegő. ma délelőtt egy-két kisebb körzettől eltekintve erősen felhős, vagy borult, több helyen ködös idő volt. néhány helyről hőszállingózást, gyenge esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén -1, plusz 5 fok között váltakozott.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 3, 9 fok volt, a százéves átlagnál 2, 8 fokkal magasabb.

ma 12.00 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1006 mbár, gyengén emelkedik.

várható időjárás kedd estig:

többnyire borult, párás, főleg keleten többfelé ködös idő lesz, gyöngye eső, illetve havazás várható. a délnyugati szél a dunántúlon kissé megélénkül.

a legalacsonyabb nappali hőmérséklet kedden: a ködös helyeken 0, máshol 5 fok körül valószínű.

/folyt.köv./ Éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 5 fok, a legmagasabb

gw
13.21 131282 2020

-. -

sb0026 4 180 mtib1029

időjárásjelentés /2. rész/

előrejelzés budapestre kedd reggelig:

borult, helyenként ködös idő lesz. hószállingózás lehet. a szél mérsékelt marad. a hőmérséklet 21.00 órakor 0, kedden hajnalban: -2 fok körül alakul.

távolabbi kilátások szerdától - szombatig

változékony felhőzet és az évszakhoz képest kissé enyhébb idő várható.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet -3, plusz 2 fok között lesz, a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2, plusz 7 fok között várható. jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék nem várható.

a duna vízállása budapestnél: 160 cm,

a víz hőmérséklete 5.8 fok. /mti/

gw

13.22 131282 0769

-. -

sb0027 4 130 mtib1030

korom mihály athénbe utazott

1982. december 13. - a görög kommunista párt központi bizottságának meghívására hétfőn athénbe utazott korom mihály. az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára az mszmp képviselőjében részt vesz a gkp kedden kezdődő XI. kongresszusán. kíséretében van gecse attila, a kb külügyi osztályának munkatársa. /mti/

ka/ár/gw pr

13.23 131282 0392

-. -

sb0028 4 150 mtib1031

fizikusok közgyűlése

1982. december 13. - az alkalmazott fizikai kutatások jelentősége az elmúlt években nőtt, de gyakran még nincs kellő összhangban az ipari fogadókészséggel. ezért is fontos, hogy a fizikusok és az ipar szakemberei között tovább javuljon az együttműködés, az információk gyorsabban jussanak el egymáshoz - egyebek mellett erről beszélt kroó norbert főtitkár az ötvös loránd fizikai társulat közgyűlésén, amelyet hétfőn a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének székházában tartottak. a főtitkár beszámolójában elmondta, hogy a társulat szakcsoportjai aktív szerepet játszanak a szellemi termékek jobb hasznosításában. fontos feladatuk a fizika oktatási reformjának kidolgozása, amely elengedhetetlen, nemzetközi rangjuk megőrzéséhez. ennek érdekében szoros kapcsolatot tartanak fent a külföldi országok fizikusaival, részt vesznek az európai fizikai társulat munkájában is.

az ötvös loránd fizikai társulat közgyűlésén a főtitkári beszámoló után szergej mandelstam professzort, a szovjetunió tudományos akadémiaja spektroszkópiai intézetének igazgatóját tiszteleti taggá választották. az akadémikus legfontosabb munkái az atomspektroszkópiához kapcsolódnak, s kidolgozója az anyagok alapvető spektroszkópiai vizsgálatának.

a közgyűlésen 7 fizikusnak tudományos díjakat adtak át. a tanácskozáson marx györgy és ifj. szalay sándor, „hogyan születnek a galaxisok”, címmel tartott előadást. /mti/

ni/mi/bam/er pr

13.26 131282 1474

-. -

sb0029 4 150 mtib1032

telelőben a tiszai jégtörők

1982. december 13. - a tiszalöki telelőbe vonultak az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság jégtörő hajói, ahol megkezdtek felkészítésüket a tiszán és a bodrogon esetleg keletkező jégtorlaszok szétzuzására. a három jégdarabolón kívül egy ugynevezett döngölőhajó tartozik a flotillához. ennek feladata, hogy himbálózó mozgással lazítsa meg a torlaszokat, amelyeket azután a jégtörők aprítanak fel.

a jégtörő hajók a telelőbe vonulásukig a tiszán uszályokat vontattak. /mti/

kör/szn/ká/gw pr

13.29 131282 0544

-.-

sb0030 4 130 mtib1033

óvoda és tornaterem társadalmi összefogással

1982. december 13. - óvodát avattak hétfőn a zala megyei nagykutason. a 40 apróság fogadására alkalmas intézmény jelentős társadalmi összefogás eredménye. előbb a célnak megfelelően átalakították a felszabadult pedagógus szolgálati lakást, majd vizesblokkot és kiszolgáló helyiségeket építettek hozzá.

gyenesdiáson tornaterem készült a település lakóinak, kisiparosainak önzetlen támogatásával. 300 napi társadalmi munkát teljesítettek. /mti/

tas/kné/ká/er pr

13.29 131282 0529

-.-

sb0031 4 150 mtib1034

kgst találmányi tanácskozás

1982. december 13. - hazaérkezett moszkvából az a küldöttség, amely pusztai gyulának, az országos találmányi hivatal elnökének vezetésével december 7-10. között részt vett a kgst-tagországok találmányi hivatal-vezetői értekezletének xxiii. ülésén. az értekezleten többek között megvitatták a nemzetközi szabadalmi információs rendszer továbbfejlesztésének és a találmányi kiállítások szervezésének kérdéseit. szó volt arról is, miként nyújthatnak találmányi segítséget fejlődő országoknak. /mti/

ni/bam/gw pr

13.31 131282 0553

-.-

sb0032 4 150 mtib1036

chemistal - gazdasági munkaközösség a tvn-ben

1982. december 13. - chemistal néven gépgyártó, felújító gazdasági munkaközösség alakult a szolnoki tiszamenti vegyiművekben. az olyan kisebb gépek gyártására, karbantartására, gyári berendezések felújítására, amelyekre nem akad külső vállalkozó. feladata továbbá tartó- és hid szerkezetek gyártása, a különféle, termelést segítő ujitások gyors bevezetése. a munkaközösség részt vesz az energia racionalizálás vállalati programjának végrehajtásában.

tagjai a vegyipari szakmában járatosak, bonyolultabb feladatok megoldására is képesek. első munkaként megkezdtek a nyersfoszfát silók szellőzőrendszereinek teljes felújítását. /mti/

end/kné/ká/gw pr

13.46 131282 0721

-.-

sb0033 4 180 mtib1039

Luca, Luca, kitty, kotty...! /1. rész/

1982. december 13, - december tizenharmadikához, Luca jeles napjához, nagyon sok népszokás kötődik, s ezek többségét kisebb-nagyobb mértékben átformálva - de lényegében ma is az ország egész területén őrzik, ápolják. a mindig és mindenütt a természet-ékesység-varázslással kapcsolatos Luca-napi népszokások napjainkban a kulturális központoktól távoleső falvakban, az aprófalvas vidékeken élnek a legelevenebben és legeredetibb formájukban. vas megye aprófalvas vidékein például még az idén is alig akadott olyan település, ahol Luca napján, hajnalban ne indultak volna el a nagyobb fiúk, a csoportokba verődött legények, hogy sorra járják a házakat, szerencsét, jó egészséget, gazdag állat-szaporulatot kívánjanak a lakóknak. a Lucázók szalmaköteggel a kezükben kopogtattak az ajtókon, s a szíves invitálására elkezdtek kántálni: Luca, Luca, kitty, kotty, tikok, ludak jó üllősek legyenek...akkora disznót öljenek, mint a falu bikája, olyan vastag szalomnája legyen, mint a mestergerenda...olyan hosszú kolbászuk legyen, hogy kerítést lehessen vele fenni, amnyi tájasuk legyen, mint a kövécs, amnyi pénzüük legyen, mint égen a csillag...., stb. a rigmus-mondás közben a Lucázók a szerencsét-hozó „Luca-szalmát”, szétszórták a konyhában, az udvaron, amit aztán a gazda gondosan összegyűjtött és az állatok alá tett.

a gazda, vagy a ház szépe süteménnyel, itallal kínálta a Lucázókat, a kisebbeknek pénzt nyomott a markába. e vendéglátás, a jutalmazás fontos része a népszokásoknak, ha ugyanis a Lucázók nincsenek megelégedve, akkor kifelé menet visszavonják jókívánságaikat, pl. így: „egy tyuktok legyen, az is vak legyen,..

somogyban az a szokás járja, hogy a ház asszonya kukoricát szór a kántálók fejére, győr-sopron megyében a nyár elejéig megőrzik a Luca-szalmáját, akkor a kotlócsok fészkebe teszik, hogy jól keljenek a csirkék.

a népszokások mély gyökereinek újabb bizonyítékaként Luca jeles napjának több hagyománya a nagyvárosokba, sőt a nagyvárosok új lakótelepeire beköltözött. a szegedi piacokon az utóbbi napokban megjelent a buza, vásárlója is akadt bőven, ki tíz dekát, ki husz dekát méretett, s hogy milyen célra az hamarosan kiderült. a házak ablakaiban - az új negyedek panell-rendezésében is - megjelentek a kis tálkák, amelyekbe ősi szokás szerint elvetették a Luca-napi buzát. karácsonyra araszosra nő ez a vetés, amely hajdan a hozzáértő parasztembereknek a gabona csirakésségéről, a várható termésről vallott, szokásaik mai éltetőinek pedig üde zöld színfolt a lakásban, szép emlékeket őrző dísz az ünnepi asztalon. /folyt.köv./
mz

15.02 131282 2616

-.-

sb0034 4 180 mtib1040

Luca, Luca, kitty, kotty...! /2. rész/

sok szegedi házban megkezdték a Luca-kalendárium vezetését is: feljegyzik a következő napok időjárását, mert a néphit szerint a jövő év időjárása, az egyes hónapoké sorban, ugyanolyan lesz, mint a Luca napjától karácsonyig tartó 12 napon. sok gyerekek kedveskedtek Luca-napi krumplispogácsával is. a háziasszonyok gondosan megtisztított pénzermét sütöttek néhány pogácsába. a szerencsés, aki a „bélelt”, pogácsára rátalált 5-10 forinttal gyarapította a zsebpénzét.

a leghíresebb Luca-napi népszokást- a Luca-szék készítését- ma már valószínűleg senki sem gyakorolja. olyan babonák, hiedelmek tapadnak hozzá, amelyekkel napjainkban még tréfából sem azonosítja magát senki. ez most már úgy tűnik, véglegesen megmarad a lassú munka szimbólumának. /mti/

os/vid/kz/mz pr

15.15 131282 0831

-.-

sb0035 4 150 mtib1041

új postát avattak veszprémben

1982. december 13. - veszprém új központjában hétfőn felavatták a megyei postahivatal új épületét. a 60 millió forintos költséggel épült 2600 négyzetméter alapterületű új székház földszintjén két tágas közönségfogadó helyiséget alakítottak ki. az egyiket automatákkal szerelték fel, s így az önkiszolgáló rendszerű, a másikban 16 ablaknál fogadják az ügyfeleket.

az emeleten kialakított munkahelyeken modern környezetben, a legkorszerűbb készülékekkel és berendezésekkel láthatják el feladataikat a központi postahivatal dolgozói. az impozáns épület - amelyet a győriterv terve szerint épített a veszprém megyei állami építőipari vállalat - harmónikus kapcsolatot teremt a modern városközpont és a patinás műemléknegyed között.

a régi postaépületben megfelelő átalakítás és korszerűsítés után a veszprémi távközlési üzem dolgozóinak teremtenek az eddiginél jobb munkafeltételeket.

M

az avató ünnepségen kirkovits istván a soproni postaigazgatóság vezetője bejelentette, hogy veszprém megyében a jövő évben további hat kisebb hivatali épületet Vpap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára adta át rendeltetésének. /mti/

szé/mné/kz/er hgy

15.18 131282 1219

Adnak át rendeltetésének, a megyeszékhely még három kisebb postaépülettel gazdagodik, a veszprémi postahivatali épületet
(uj

-. -

sb0036 4 160 mtib1042

szocialista brigádok kiállítása

1982. december 13. - „névadóink szellemében,„ címmel nyílt meg hétfőn a szolnoki ságvári endre művelődési központban husz szolnok megyei szocialista brigád kiállítása. a magyar-szovjet barátság, továbbá a lenin, a gagarin, a tyereskova és más híres szovjet személyiségek nevét viselő szocialista brigádok köszöntik ilyen módon a szovjetunió megalakulásának 60. évfordulóját. a szovjetunióban tett utjaikat, a szovjet emberekkel kialakított kapcsolataikat dokumentáló fényképek, levelek mellett sok tárgyi emlék - zászló, jelvények, ajándék tárgyak - is vitrinbe kerültek. a kiállítás sokoldaluan utal szolnok megye és tallinn majdnem két évtizede tartó testvéri kapcsolataira is. /mti/

15.21 131282 0732

-. -

sb0037 4 160 mtib1043

megkezdődött a nemzetközi kodály-konferencia /1. rész/

1982. december 13. - kodály zoltán születésének 100. évfordulója alkalmából nemzetközi kodály-konferencia kezdődött hétfőn a magyar tudományos akadémia roosevelti téri székházában nemzetközi kodály-konferencia kezdődött. a magyar kodály társaság által szervezett rendezvénysorozat december 17-ig tart. a tanácskozáson mintegy félszáz külföldi előadó és vendég mellett a magyar zenetörténet, népzene-tudomány és zenepedagógia legkiválóbb személyiségei vesznek részt.

A

a megnyitó esemény a kodály zoltán ének- zenei általános iskola kórusa és a szilágyi erzsébet női kar fellépésével kezdődött. szokolay sándornak, a magyar kodály társaság elnökének üdvözlő szavai után megnyitó beszédet szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke mondott. a kodályi életművet méltatva a zenei nevelés fontosságáról beszélt. felidézte a korai zenetanulás összefüggését a beszéd-készség fejlődésével. ennek kapcsán a zenei műveltség fontosságáról szökt.

a bevezető előadások közül szabolcsi miklós akadémikus kodály és a magyar tudományos akadémia című értekezésében a zeneköltő és a tudományos intézmény kapcsolatában három időszakot különböztetett meg. a második világháború előtt kodály zoltán az akadémiai bizottságokban és folyóiratoknál vállalt munkájával kapcsolódott az intézményhez. 1943-ban levelező taggá választották. 1945 őszétől az akadémia rendes tagja, majd igazgatósági, utóbb tiszteletbeli tagja, 1946 júliusától 1949 novemberéig a magyar tudományos akadémia elnöke volt. 1949-től élete végéig részt vett a nyelv-és irodalomtudományok osztályának munkájában, elnöke volt a zenetudományi bizottságnak, vezetője a népzene-kutató csoportnak, folyóiratokat és gyűjteményeket szerkesztett. meghatározó szerepe volt a magyar népzene gyűjtésében, tudományos feldolgozásának irányításában és általában a magyar zenetudományok továbbfejlesztésében. szabolcsi miklós akadémikus erre az időszakra vonatkozólag néhány, eddig nem ismert dokumentumot tárt fel előadásában.

bónis ferenc zenetörténész az író-publicista kodály munkásságát méltatta előadásában. felidézte: kodály irodalmi életművének első korszaka a magyar népzene felfedezésének jegyében telt el. az ujonnan feltárt dallamkincsnek máig érvényes, alapvető tanulmányokat szentelt, ugyanakkor eredeti hangú publicisztikával küzdött a népzeneből fakadt új zeneművészet létjogának elismertetéséért. /folyt. köv./ jgy/ka/bc/er hgy

15.33 131282 2459

A

-. -

sb0038 4 160 mtib1044

megkezdődött a nemzetközi ... /2. rész/

az írás nem alkalmi megnyilvánulása volt kodály zoltánnak. amikor remekművü kóruskompozícióit szerezte, sokasodtak e műfaj jelentőségét bizonyító írásai. kodály idejekorán belátta: a kórusmuzsika csak akkor lehet nagy tömegek kincse, ha elsajátítják a zenei írás-olvasás tudományát. e célt szolgálták pedagógiai rendeltetésű kompozíciói, ennek a küzdelemnek elméleti alapvetése olvasható legtöbb írásában.

vikár lászló népzene kutató előadásában emlékeztetett: a centenárium itthon és világszerte jelentősen hozzájárul szellemi értékeinknek az eddiginél jobb megismertetéséhez. ugyanakkor felmerül a kérdés: vajon jó sáfárai vagyunk-e a hatalmas hagyatéknak? véleménye szerint a mai magyar népzene kutatás egyik legégetőbb problémája a felhalmozódott anyag kellő számbavétele. az elmúlt évtizedekben oly mértékben megnövekedett az ujonnan feljegyzett dallamváltozatok száma, hogy feldolgozásuk és kiadásuk késedelmet szenved. bejelentette: a közeljövőben kodály népdalfeldolgozásairól új kiadvány jelenik meg, amely a népdalgyűjtő utjainak mindaddig hiányzó részletes felmérését is tartalmazza.

a nemzetközi kodály-konferencia bevezető előadásai után a zenetörténeti szekcióban folytatódott a szakértők tanácskozása. ezen kilenc előadás hangzik el. a nemzetközi kodály-konferencia programja szerint a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében hétfő este kórushangversenyt rendeznek. ezen kodály művei mellett három bemutató lesz, a szerzők: akira miyoshi, japán, peter maxwell davies angol és szokolay sándor.

a konferencia pénteki záróüléséig az esemény három szekcióban zajlik le, s több tucat előadás hangzik el. az érdeklődést tükrözi, hogy a külföldi előadók 18 országból érkeztek. kodály zoltán életművével kapcsolatban sok a feltáratlan anyag, a konferencia ezért elősegítheti az ezzel kapcsolatos kutatások fellelendülését.
/mti/

jgy/ka/bc/er hgy

15.33 131282 1934

--

sb0039 4 150 mtib1045

a gazdaságosság független a vállalati méretektől /1. rész/

1982. december 13. - az üzemek gazdálkodásának tapasztalatai azt bizonyítják: helytelen a kérdést úgy feltenni, hogy a kis-, közepes-, vagy a nagyvállalat életképesebb-e. olyan gazdálkodó egységekre van szükség, amelyek - nagyságuktól eltekintve - egymással együttműködve és ugyanakkor versenyezve rugalmasan alkalmazkodnak a mindennapi gyakorlathoz. az olyan szervezeti forma lehet életképes, amely a gazdasági célszerűség és az igények ismeretében gyorsan képes termékszerkezetét átalakítani. az mti tudósítói arra is választ kerestek, hogy a vállalati méretek meghatározzák-e az eredményességet.

a balassagyarmati ipoly butorgyár évi 225 millió forintos termelésével nem tartozik az iparág nagyvállalatai közé. mégis, amikor a butoripar eladatlan készletei kerülnek szóba, ez nem vonatkozik a balassagyarmatiakra. nekik az idén, és várhatóan jövőre sem lesznek értékesítési gondjaik. sikerességük egyik forrása: a rugalmas termékszerkezet. a vállalat két telepén lakás- és közületi butorok készülnek, de gyártanak kábeldobokat is. amikor például a közületi butor iránti kereslet csökkent, akkor a gyártókábeldob-értékesítés segítette ki. szállodák, kollégiumok és egyéb intézmények komplex berendezésére is vállalkoztak. ez telitalálatnak bizonyult; az új megrendelések meghaladják a vállalat teljes kapacitását. ami a szervizszolgáltatást illeti: az ipoly butorgyárban javítják a megyében forgalomba hozott összes butort. ebből közvetlen hasznuk ugyan nem származik, de ha a vevő elégedett a szolgáltatással, az másoknak is kedvet csinál a vásárláshoz.

a soproni vegyesipari vállalat két kisüzeme kiemelkedően jó termelési értéket és jelentős nyereséget ért el az idén. a répcvisi kénörölő üzemben 17 dolgozó termelésének értéke 17 millió forint volt, a győrujfalui kénlapkészítő kisüzem pedig 2.3 millió forint értéket adott 1982-ben. tiszta nyereségük meghaladja a 12 százalékot. mindkét üzemben egyaránt az olajfinomításnál keletkező mellékterméket, a pikkelyes ként dolgozzák fel, s másodlagos hasznosításból nemcsak a hazai szükségletet elégítették ki, hanem 120 tonna kénport és 10 tonna kénlapot tőkés exportra is szállítottak. a soproni vegyesipar vállalat úgy tervezi, hogy jövőre mindkét kisüzem termelését jelentősen fejleszti: éspedig nem új beruházással, hanem a második, illetve a harmadik műszak megszervezésével. a többletterméket exportra szánják.

/folyt. köv./ kö

15.39 131282 2474

--

sb0040 4 150 mtib1046

a gazdaságosság független a vállalati méretektől /2. rész/

az idén jelentős mértékben túlteljesítette a tervét a 370 főt foglalkoztató diósgyőri papírgyár, amelyben a gazdaságos termelés érdekében módosították a termékszerkezetet. előtérbe kerültek az olyan termékek, - például az ezüst pergamenpapír, a kasírozott áruk - amelyek gyártásával 5-6 százalékos többletbevételt értek el. a 200 éves gyár előregedett termelőberendezéseit a költségek csökkentésére az idén korszerűsítették. éves tervüket december elejére teljesítették, az év végéig várhatóan mintegy 400 tonna többlettermelésről adhatnak számot.

nyereséggel zárja az idei évet a szentlőrinci áfész védőruha üzeme is, melynek dolgozói speciális munkavédelmi ruhákat, láng- és kopásálló overallokat készítenek. a baranyai kisüzem termékeit viselik a dunai vasmű kohászai, a kőolajbányászok és a világot járó magyar tengerészek is. az üzem annak ellenére lett nyereséges, hogy a termelési költségek emelkedését nem hátrította át a megrendelőkre; termékeik árát nem emelték. az anyag- és energiatakarékos gazdálkodással, új munkaszervezési módszerek bevezetésével ellensúlyozták a növekvő kiadásokat. mivel a száznál alig több dolgozót foglalkoztató üzemben létszámfejlesztésre a jövőben nincsen lehetőség, keresett termékeikből üzemszervezési fejlesztéssel kívánnak az eddiginél többet gyártani.

az üvegyipari művek egyik nagyüzeme a miskolci üvegyár a hazai és külföldi piacokon a kisebb vállalati tervezéseket is megszégyenítő rugalmassággal jelenik meg új termékekkel. kelendők bronz színű, mintás üvegek és sokan keresik drótbetétes üvegeiket is. a eredményesebb gazdálkodás jegyében csökkentették az üvegszállításra használt ládák számát és nagyobb figyelmet fordítottak ezek javítására, illetve többszöri használatára. így jelentős összegeket takaríthatnak meg. a a gazdaságosabb termelés érdekében az elavult termelőberendezéseket részben felújították, s jelentős nagyüzemi méretű műszaki fejlesztéseket is végeztek. egyebek között másodlagos hőhasznosító berendezéseket szereltek fel, amellyel csökkentették a fajlagos energiafelhasználást. az import csökkentésére a korábban külföldön vásárolt u-profil gyártóhengert hazaival pótolták. /folyt. köv./ ni/mi/s

15.39 131282 2253

--

sb0041 4 150 mtib1047

a gazdaságosság független a vállalati méretektől /3. rész/

a közepes nagyságu váci kötöttárugyár rugalmas gyártástervezéssel megtalálta a helyes arányt a hazai és a külföldi értékesítés között. változatos termékskálájukkal elérték, hogy az idén az elmúlt évihez képest várhatóan mintegy 50 százalékkal lesz magasabb a gyár tökéletes exportja, s a nyereség is jelentősen növekszik. számos sportruhákat és szabadidő ruházati cikket forgalmazó világcéggel működnek együtt, ám a hazai kereskedelem is jelentős rendeléseket ad a gyárnak. ennek kielégítésére évente mintegy 100 új modellel jelentkeznek a piacokon, ahol termékeik minden tekintetben versenyképesek, népszerűek. a csaknem 6 ezer főt foglalkoztató nagyüzem, a budaflex lenfonó és szövőgyár az év elejétől már önálló külkereskedelmi joggal rendelkezik. a piaccal kialakuló közvetlen kapcsolat azt eredményezte, hogy nőtt az exportjuk; a nem rubel elszámolású kivitel például az elmúlt évihez képest megkétszereződött, mintegy 2 millió dollár volt. a nagyüzem nem bizonyult nehézkesnek akkor, amikor gyorsan kellett reagálni az igényekre. kilencszáz négyzetméteres sátorcsarnokokat kezdtek gyártani, és máris sok megrendelés érkezik hozzájuk. a termékek előállításának költségeinek leszorítását a gyári központ anyag- és energiamegtakarítási elemzései és a más veszteségforrások központi feltárása segíti. /mti/

ni/monos/cser/csiz/kasz/vir/mi/s jf pr

15.54 131282 1443

--

sb0042 4 150 mtib1048

- sajtótájékoztató az állami biztosító ügyfélszolgálati tevékenységéről - /1. rész/

1982. december 13. - évente csaknem ötvenezeren keresik fel személyesen vagy telefonon az állami biztosító öt évvel ezelőtt megalakult ügyfélszolgálati irodáját, felvilágosítást kérve biztosítással kapcsolatos ügyes-bajos dolgaikban. az érdeklődők száma nem csökkent az elmúlt 5 évben, a panaszoké és a pereké azonban igen - mondották a biztosító hétfői sajtótájékoztatóján. a biztosító szakemberei rendszeresen elemzik a panaszokat, hiszen azok következtetésekre is lehetőséget adnak. egy évvel ezelőtt a közérdekű bejelentések nyomán vezették be például - az 5 napos munkahét általánossá válásával egyidőben - a szombati ügyeleti

R

rendszer, s kiépítették az üzenetrögzítő automaták hálózatát. bár az ügyintézését gyorsító intézkedések jórészt beváltak, még mindig gyakran panaszra ad okot a késedelmeskedés, s az, hogy a károsultak éppen a legnehezebb helyzetben nem kapnak a biztosítótól gyors anyagi támogatást, a kellő tájékozottság hiánya miatt még mindig sokszor előfordul, hogy a lakásbiztosítás alapján a biztosítottak olyan károokra kérnek térítést, amelyeket a biztosítási feltételek kizárnak. /nem vonatkozik ugyanis a biztosítás a leszakadt polcra, az azon lévő törékeny tárgyakra, s a mosdókagylókra sem./

gyakran előfordul, hogy éppen a bejelentések nyomán vizsgálják felül egy-egy biztosítási módozatot. a panaszok nagy számából ugyanis arra következtetnek, hogy kielégítetlen biztosítási igényekről van szó. évek óta vetik fel az ügyfelek például, hogy nem köthető jégbiztosítás a családi házak, hétvégi nyaralók telkén lévő gyümölcsösökre. ugyancsak sürgetik a ház körül tartott haszonállatokra is a biztosítási lehetőség kidolgozását. /folyt.köv./

mg/tr/mz pr

15.55 131282 1787

-.-

sb0043 4 150 mtib1049

- sajtótájékoztató az állami biztosító ügyfélszolgálat tevékenységéről - /2. rész/

a biztosító szakemberei foglalkoznak ezekkel a témákkal, s rövidesen kidolgozzák a megfelelő módozatokat. ugyancsak a lakossági bejelentések eredményeként derült fény néhány balesetbiztosítási hiányosságra is. sok ügyfél nem érti, hogy ha a megrokkánás nem baleset következménye, miért nem fizet a biztosító. ezért felülvizsgálják a balesetbiztosításokat, s rövidesen várhatóan módosítják a feltételeket.

az utóbbi időben viszonylag nagy számmal jelentkeznek az ügyfelek nem vagyoni kárigényekkel. miután a módosított polgári törvénykönyv elfogadta ezt az új fogalmat, ebben a témakörben - értelemszerűen - növekedett a panaszok, s ezzel egyidejűleg a perek száma is. /mti/

mg/tr/jf/mz pr

16.01 131282 0796

-.-

sb0044 4 150 mtib1050

a medosz központi vezetőségének ülése - váncsa jenő az ideai eredményekről és a jövő évi feladatokról /1. rész/

1982. december 13.- a mezőgazdaság és az élelmiszeripar teljesítette tervét; az ágazatok eredményesen járultak hozzá az ország fizetőképességének megőrzéséhez, és kiegyensúlyozott belföldi ellátást biztosítottak - állapította meg váncsa jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter hétfőn a medosz központi vezetőségi ülésén, ahol az 1982. évi eredményeket elemezték, és a jövő évi feladatokat vitatták meg. az üzemek általában jó munkája és nem utolsósorban a kedvező időjárás hatására az állami gazdaságokban, tsz-ekben és a háztáji gazdaságokban egyaránt növekedett a termelés - az előző évihez képest összességében mintegy 4 százalékkal.

az ágazatok teljesítményét ismertette váncsa jenő utalt rá, hogy a növénytermelés 4,5 százalékkal fokozta a termelést. különösen a buza- és kukorica-termelők értek el jó eredményeket. jó termést adtak az ipari növények; a zöldségfélék közül viszont több is a tervezettnél valamivel kevesebbet termelt; igaz ez nem ment a lakossági ellátás rovására, inkább az ipari feldolgozóüzemeket érintette. a gyümölcsök közül kiemelkedően jó volt a termés szőlőből és almából.

az állattenyésztés összesítve 3,5 százalékkal növelte a termelést. dinamikusan fejlődik a sertés- és a baromfitartás, ez is hozzájárult, hogy jelenleg az egy főre jutó hústermelés már eléri a 160 kilót. örvendetesen mérséklődtek a felnevelési veszteségek. a jövőben az eddiginél is nagyobb gondot kell fordítani az ésszerű takarmányozásra és a gyepgazdálkodás színvonalának emelésére.

az élelmiszeripar egy év alatt 3 százalékkal növelte a termelést. azok az ágazatok, amelyeknek bőségesen állt nyersanyag rendelkezésükre, különösen jó eredményeket értek el; így elsősorban a növényolaj-, a baromfi- és a husipar. az erdőgazdaság teljesítménye szerényebb. ez az ágazat az 1981-es termelési szintet érte el, aminek fő oka, hogy a fa iránti kereslet világszerte megcsappant, így gyakran jelentkeznek értékesítési gondok.

a feszített export-célkitűzéseket sikerült teljesíteni, ami a korábbinál összehangoltabb munkát kívánt a termelőkől és a külkereskedőktől egyaránt.

a jövő évi feladatokról szólva a miniszter elmondta: a cél a termelés további dinamikus növelése, ám a minőségre is fokozott gondot kell fordítani az üzemeknek, hiszen a nemzetközi piac igényeihez így lehet igazodni. az ágazati tervek különben 1983-ban a mezőgazdaságban 1-2, az élelmiszeriparban 1,5-2 és az erdőgazdaságban 3-4 százalékos termelésnövekedést irányoztak elő. /folyt. köv./ er

16.02 131282 2617

csupán

-.-

sb0045 4 150 mtib1051

a medosz központi vezetőségének ülése - váncsa jenő az idei eredményekről és a jövő évi feladatokról /2. rész/

ehhez a termelési alapok adottak, annál is inkább, mert az idén az üzemek 27.5 milliárd forint értékű különféle beruházást valósítottak meg, s ezek belépésével a gazdálkodás feltételei tovább javulnak.

a gabonaprogram sikeres folytatásához jövőre a buza termőterületet 100 ezer, a kukoricáét 80 ezer hektárral célszerű növelni. az állattenyésztésben a hustermelés fokozására a sertés-, a szarvasmarha- és a juhállomány növelése jön számításba, a baromfitermelést a piaci kereslethez kell igazítani. szólt arról: amellett, hogy valamennyi ágazatban növelni kell a termelést, fontos az üzemek kiegészítő tevékenységének fokozása; ezen belül is az alkatrészgyártás növelése, a szervizhálózat sűrítése és a gépgyártás felkarolása.

befejezésül váncsa jenő hangsúlyozta: az üzemeknek a költséggazdálkodás javítására szükségük van a belső tartalékok további feltárására, a takarékosabb energiagazdálkodásra, és a gépek jobb kihasználására. a minisztérium takarékosági programot dolgozott ki, amelyet az üzemeknek alkalmazásra átadnak. /mti/

kg/mi/jf/er kz

16.02 131282 1189

--

sb0046 4 150 mtib1052

kgst tanácskozás

1982. december 13. - hazaérkezett budapestre az a küldöttség, amely juhász ádám ipari államtitkár vezetésével a bulgáriai pamporovóban részt vett a kgst szinesfémkohászati állandó bizottságának 57. ülésén. a testület megvitatta a kgst 36. ülészakán hozott határozatok teljesítésével kapcsolatos feladatokat. az ülés napirendjén szerepelt még az 1986-1990. évi tervkonzultáció előkészítése, a h iradástechnika szinesfémipari nyersanyagokkal való jobb ellátásának, valamint a fűtő- és nyersanyagokkal való ésszerű gazdálkodásnak a kérdése. a bizottság jóváhagyta az 1983-1984 évekre szóló munkatervet. /mti/

gg/jf/mz kz

16.06 131282 0655

--

sb0047 4 150 mtib1053

kitüntetés

1982. december 13. - az elnöki tanács kiemelkedően eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából farkas bélát, a ganz villamossági művek fejlesztési igazgatóját a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést hétfőn gábor andrás ipari miniszterhelyettes adta át. /mti/

gg/jf/mz kz

16.11 131282 0350

--

sb0048 4 130 mtib1057

bolgár népi ellenőrzési küldöttség

1982. december 13. - hétfőn budapestre érkezett a bolgár népköztársaság állami és népi ellenőrzési bizottságának küldöttsége. a delegációt konsztantin gabrovszki, az állami és népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettese vezette. a delegáció beszéléseket folytat a kneb képviselőivel két szerv együttműködésének továbbfejlesztéséről. látogatása során tanulmányozza két megyei népi ellenőrzési bizottság munkáját is. /mti/

[meg-

ka/bc/er kz

16.46 131282 0462

--

sb0049 4 160 mtib1058

végső bucsu téry árpádtól

1982. december 13. - gyászolók sokasága - a családtagokkal együtt barátok, pályatársak, tisztelők serege - kísérte hétfőn utolsó útjára a farkasréti temetőben a 67 éves korában elhunyt téry árpád színművészt.

a ravatalnál a magyar színházművészeti szövetség nevében berényi gábor, a játékszín igazgatója vett végső bucsut az eltávozott pályatárstól. téry árpádban a magyar színházművészet elmúlt 40 esztendejének egyik legjelentősebb alakját gyászoljuk, aki maradandó életművet hagyott ránk - mondta. soha nem volt féltékeny tanítványaira, önzetlenül segítette művészi kibontakozásukat, fejlődésüket. a továbbiakban méltatta rendezői munkásságát, a debreceni csokonai színház vezetőjeként a korszerű magyar színházi formanyelv kimunkálásában, s közösséget teremtő színházi alkotóműhelyek kialakításában végzett tevékenységét.

a józsef attila színház, a kollégák nevében láng józsef színművész mondott bucsubeszédet. /mti/

na/tr/mz kz

17.06 131282 0993

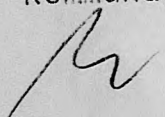
--

sb0050 4 150 mtib1059

tanácskozás az ipari minisztérium és a tanácsi szervek együttműködéséről

1982. december 13. - hétfőn az ipari minisztérium vezetőinek értekezletén, amelyen méhes lajos miniszter elnökölt - a tárca területi kapcsolatainak helyzetét, a megyei tanácsokkal kialakított együttműködés kérdéseit vitatták meg. a tanácskozáson részt vett papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke.

megállapították: az iparirányítás korszerűsítése a tanácsokkal kialakított együttműködésben is új követelményeket támasztott. a tanácsok ipari-szakigazgatási tevékenységének központi irányítása szervezetiileg is megváltozott, s az egységes iparpolitika érvényesítésében - a fejlesztési koncepciók kidolgozásánál - a minisztérium nem nélkülözheti a területi elképzeléseket, a várható kommunális beruházások ismeretét. a területi koordináció

jelentőségét növeli, hogy az iparirányítás korszerűsítésével kedvező feltételek jöttek létre a szolgáltatások fejlesztésének összehangolására. ám a szolgáltatások szervezeti formáinak változása, bővülése - a kisvállalkozások megjelenése - szükségessé teszi az együttműködés még szorosabbra fűzését.

a területi iparirányítás jól segítheti a vállalati szervezeti rendszerek korszerűsítését is.

a kapcsolatok továbbfejlesztése, hatékonyabbá tétele érdekében a minisztérium a tanácsi hivatallal egyeztetett munkaprogramot dolgoz ki. /mti/

sz/tr/jf/mz kz

17.42 131282 1427

--

sb0051 4 160 mtib1064

eszperantó békegyűlés

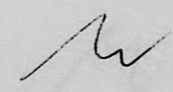
1982. december 13. - a magyar eszperantó szövetség ludwig zamenhof, az eszperantó nyelv lengyel származású megalkotója tiszteletére - születésének évfordulója alkalmából - ünnepi békegyűlést rendezett hétfőn az egészségügyi dolgozók szakszervezetének weil emil termében. ünnepi beszédet mondott dr. haszpra ottó egyetemi tanár, a magyar eszperantó szövetség alelnöke. az „orvosok a békéért” mozgalom, amelynek gondolata az atomháború elleni tiltakozás jegyében fogant, s azóta több országban, így hazánkban is csatlakoztak hozzá az orvosok. dr. hollán zsuzsa akadémikus, az országos béketanács elnökségének tagja ismertette. a kulturális műsorban berek katalin és gera zoltán színművészek, valamint kiss anna énekművész eszperantó nyelven működtek közre.

baranya megye eszperantistái pécsen, az eszperantó parkban megkoszorúzták a világnyelv megteremtőjének emlékművét, ezt követően a nevelők házában megtartott ünnepségen méltatták zamenhof nyelvészeti tevékenységét. az emlékünnepegy eszperantó nyelvű dalokból, versekből, játékokból összeállított műsorral fejeződött be. /mti/

na/kász/tr/s bc kz ie

18.17 131282 1149

--

sb0052 4 160 mtib1065

magyar-jugoszláv oktatási tanácskozás

1982. december 13. - magyar-jugoszláv oktatási szakmai tanácskozás kezdődött hétfőn az országos pedagógiai intézetben, a háromnapos eszmecsere célja, hogy a két ország szakemberei kicseréljék nézeteiket, tapasztalataikat az oktatás és a nevelés korszerűsítéséről.

az első napon a magyar delegáció vezetője, bakonyi pál, az opi főigazgatóhelyettese referátumában tájékoztatást adott a hazai nevelésügy tartalmi megújulásának eddigi tapasztalatairól, és ismertette a további terveket.

mihajlo juhász, a szerb pedagógiai intézet igazgatóhelyettese előadásában - egyebek között - ismertette, hogy a jugoszláv oktatási rendszerben több nehézséget tapasztaltak az elmúlt évek tanítási gyakorlatában. ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy a következő esztendőkből az általános műveltség emelésére és a szakképzés fejlesztésére helyezik a hangsúlyt.

az öttagú jugoszláv delegáció - melyben szerbia, horvátország, szlovénia és a vajdaság pedagógiai intézeteinek képviselői kaptak helyet - kedden budapesti általános iskolákba látogat tapasztalatszerzés céljából, majd az országos pedagógiai intézetben folytatódik a magyar-jugoszláv oktatási tanácskozás. /mti/

na/gg/s bc ie

18.21 131282 1235

-.-

sb0053 4 100 mtib1066

székfoglaló előadás

1982. december 13. - herman józsef, akit a magyar tudományos akadémia ez évi közgyűlésén levelező tagjává választott, új eredmények, új kérdések a román nyelvek kialakulási folyamatának vizsgálatában címmel hétfőn székfoglaló előadást tartott az akadémia székházában. /mti/

gg/s -ár ie

18.28 131282 0324

-.-

sb0054 4 130 mtib1067

szolidaritás az uruguayi néppel

1982. december 13. - a szolidaritási bizottság és az országos béketanács szervezésében uruguayi szolidaritási gyűlést tartottak hétfőn a danuvia központi szerszám- és készülékgyárban. a gyűlésen antonio tamayo, az uruguayi kommunista párt központi bizottságának tagja beszélt hazája jelenlegi helyzetéről. a résztvevők az uruguayi juntához intézett táviratban követelték a demokratikus szabadságjogok helyreállítását, a politikai foglyok, köztük liber seregni tábornok, a széles front elnöke szabadon bocsátását. /mti/

k/gg/s bc ie

18.30 131282 0582

-.-

sb0055 4 180 mtib2031

időjárásjelentés

1982. december 13. -
várható időjárás kedd estig

borult, párás idő

többnyire borult, párás, főleg keleten többfelé ködös idő lesz. gyöngye eső, illetve havazás várható. a délnyugati szél a dunántúlon kissé megélénkül.

a legalacsonyabb nappali hőmérséklet kedden: a ködös helyeken 0, máshol 5 fok körül valószínű.

/mti/

s ie
19.07 131282 0428

-.-

bel

- 40 -

1982.12.13.

sb0056 4 180 mtib2034

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. december 13.

sb0001 kölcsöngépekkel segítik
sb0002 kisz-program a szakmai ... /1. rész/
sb0003 kisz-program a szakmai ... /2. rész/
sb0004 nemzetközi konferencia
sb0005 anyagtakarékos hengerlés
sb0006 fejlesztés és ösztönzés
sb0007 oktatási központ épül
sb0008 olaj helyett gáz
sb0009 szolnoki papírgyár: ...
sb0010 lombikban hajt a rügy
sb0011 iskolakonyhákra konyhakész ...
sb0012 akavi és hallum - új sajtok
sb0013 újabb ötletek, kezdeményezések /1. rész/
sb0014 újabb ötletek, kezdeményezések /2. rész/
sb0015 budapestre érkezett ...
sb0016 tanácskozás a munkahelyi ... /1. rész/
sb0017 tanácskozás a munkahelyi ... /2. rész/
sb0018 kiállítás vas megye ...
sb0019 testvérmegyei küldöttség
sb0020 halálos közlekedési balesetek
sb0021 kétféle gyümölcsös sláda
sb0022 elhunyt Kovács Jenő
sb0023 gázmérgezés
sb0024 a borsod megyei pártbizottság ülése
sb0025 időjárásjelentés /1. rész/
sb0026 időjárásjelentés /2. rész/
sb0027 Korom Mihály athénbe utazott
sb0028 fizikusok közgyűlése
sb0029 telelőben a tiszai jégtörők
sb0030 óvoda és tornaterem
sb0031 kgst találmányi tanácskozás
sb0032 chemistal - gazdasági ...
sb0033 luca, luca, kitty, kotty ... /1. rész/
sb0034 luca, luca, kitty, kotty ... /2. rész/
sb0035 új postát avattak veszprémben
sb0036 szocialista brigádok
sb0037 megkezdődött a ... /1. rész/
sb0038 megkezdődött a ... /2. rész/
sb0039 a gazdaságosság ... /1. rész/
sb0040 a gazdaságosság ... /2. rész/
/folyt. köv./ er

21.02 131282 1501

bel

elföldi hírek

- 41 -

1982.12.13.

sb0057 4 180 mtib2035

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a gazdaságosság ... /3. rész/
sb0042 sajtótájékoztató /1. rész/
sb0043 sajtótájékoztató /2. rész/
sb0044 a medosz központi ... /1. rész/
sb0045 a medosz központi ... /2. rész/
sb0046 kgst tanácskozás
sb0047 kitüntetés
sb0048 közlemény
sb0049 végső bucsu téry árpádtól
sb0050 tanácskozás az ipari ...
sb0051 eszperantó békegyűlés
sb0052 magyar-jugoszláv oktatási...
sb0053 székfoglaló előadás
sb0054 szolidaritás...
sb0055 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0056 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: Kovács György
szerkesztették: Halasi György
Fehér Péter
Izsák Erika

- v é g e -

/mti/
s ie
21.03 131282 0780

M

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. december 14. bel. k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

gyorsmérleg a főváros kereskedelmi hálózatának ideji fejlődéséről

1982. december 14. - budapest kiskereskedelmi és vendéglátó üzlethálózata idén mintegy 30 ezer négyzetméterrel bővült - tájékoztatták az mti munkatársát a fővárosi tanács illetékesei.

a fejlesztési tervekben idén is kiemelt helyen szerepeltek a lakótelepek. az otthonokba beköltöző új lakók színvonalas étel- és iparcikk-ellátásáért nagy erőfeszítéseket tettek az építők, így a lakótelepek összesen mintegy 13 ezer négyzetméter alapterületű új üzletekkel gazdagodtak. ezek nagyrésze korszerű árucikkek, mint például az üllői út és a hámán kató ut sarkán átadott létesítmény, amelyhez külön zöldségüzlet is tartozik, a békásmegyéri csemege étel- és iparcikk-áruház, a xxii. kerületi rózsakerti, valamint a csepeli erdősor utcában legutóbb megnyitott árucikk-áruház. a kereskedelmileg gyengén ellátott területeken - mint például a xviii., a xx. és a xxi. kerületben - számos, napi cikket, étel- és háztartási vegyiárt forgalmazó kisebb üzlet is nyílt.

pesterzsébeten új, 6800 négyzetméteres üzletközpont kivitelezését kezdték meg, kispeszt centrumában pedig új áruház építéséhez láttak hozzá. sok vásárló régi kívánsága teljesült, amikor az őrs vezér téren megnyitott a skála-coop prizma barkácsáruháza.